

DORINA GRASCIU:

«Mihail Sebastian sau ironia unui destin»

ajuns după război în grațiile criticii literare și ale teatrelor, Mihail Sebastian a intrat treptat într-un con de umbră. Orice succes disproporționat se plătesc...

diul operii, lucrările care apar rămân de cele mai multe ori străine de contextul formativ al scriitorului și al ideilor și operelor sale. Orice interpretare se întemeiază însă pe cit mai multă și diversă informație...

În genere, se vorbește mult despre literatura interbelică, dar este puțin cunoscută și literatura monografică care să ne familiarizeze cu personalitatea acestora...

LILIANA URSU:

«La jumătatea drumului»

am constatat, în ultimul timp, o migrație a poetilor spre alte domenii: critică, eseistică și, în special, proză. Nu se poate vorbi, evident, de o abandonare sigură de șansa și dorința...

Spuneam — și așa este — că Liliana Ursu nu este tentată de analiza psihologică și nu caută să pătrundă mai adânc în conștiința personajelor sau în stările și trăirile lor...

Literatura — document

Urmare din pag. 1

tehnologie creind un mediu, iar acest mediu abia creat putând, la rândul său, să-și creeze anumite forme proprii de reflectare.

sumatorului de artă și literatură, cit și a „produselor” (vali) cit de urit sau, într-o asemenea discuție cu tine însuși, noțiunea de „consumator” sau de „producer”. Colajul, tehnica predilectă a literaturii-document, reprezintă...

S-ar putea, desigur, în tentativa modestă pe care o întreprind, de a clarifica, relativ exact, parametrii existenței literaturii-document (într-o scrisoare colegială)...

Acuzată subînțeleasă că plutește, că aibergul, la suprafața judecării diverselor critici literare, ar fi că... literatura-document nu beneficiază de nici un strop de imaginație...

scriitorilor români își are totuși rostul el hotărâtor. Colaborator la marile publicații ale vremii, intrat în polemică cu câteva din personalitățile marcante ale presei și vieții literare...

Interesant este că deși Dorina Grăsoiu nu reușește să evite integral partizanatul în care cad autorii de monografii, (pentru care adversarii literari ai scriitorului studiat sînt filinte etichetate ireversibile)...

M. Ungheanu

Spuneam — și așa este — că Liliana Ursu nu este tentată de analiza psihologică și nu caută să pătrundă mai adânc în conștiința personajelor sau în stările și trăirile lor...

Paul Dugneanu

imaginea unitară a întregului. Scriitorul de literatură-document este perfect comparabil cu un orchestrator, capabil să dea strălucire, omogenitate, unor note sau fapte disparate pînă la un punct...

Închei epistola colegială cu o mărturisire recunoscătoare literaturii-document: „Dacă cerințele de a apropia arta și literatura de realitate pe care o trăim, autori și critici. Restul sînt vorbe de cârmă”.

POEZIE

ECHILIBRUL MATURITĂȚII

REPAUSUL FOCULUI

Col mai recent volum al lui Sterian Vicol* aduce cîteva traictonice lirice deja parcurse în cărțile anterioare. Intr-o muzicalitate mult purificată, ce constă în decantare a emoției și, implicit, a limbajului poetic...

Col mai recent volum al lui Sterian Vicol* aduce cîteva traictonice lirice deja parcurse în cărțile anterioare. Intr-o muzicalitate mult purificată, ce constă în decantare a emoției și, implicit, a limbajului poetic...

PROZA

INTRAREA ÎN REAL

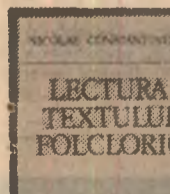

STARE DE ECOU

Apărut recent, la Editura Militară, romanul „Stare de ecou” de Nicolae Boghian* poartă drept motto o cugătare din Lucian Blaga: „Sunt adevăruri așa de puțin bătoare la ochi încît descoperirea lor e aproape o creație”...

STUDII

LECTURA TEXTULUI FOLCLORIC

LECTURA TEXTULUI FOLCLORIC

E îmbrucător faptul că se înmulțesc, în ultimul timp, lucrările de etnologie și folcloristică, discipline fără granițe stricte și convocate, de cele mai multe ori, ad-hoc în definiția și analiza complexă, interdisciplinară a fenomenelor...

caută”, „salcimul ce mă stie pe de rost”, — sînt tot atîtea „evenimente poetice” la care Sterian Vicol revine constant. Părăsirea satului sugerează simplu prin „calea ferată”, trepidația vieții eladine nu elmină oprirea timpului exterior...

„Ezolea este situația sub semnul memoriei. Prezentul poetic, în acest caz, își aragă dreptul de a incorpora trecutul. „Cine mă ademeneste / în case străine, / cînd tînar demult, / demult nu mai sînt?”...

Cristian Florin Popescu

* Sterian Vicol: „Repausul focului”, Editura „Eminescu”, 1986.

nările și apa se vor termina destul de repede, vor interveni, rapid, binecunoscutele efecte ale claustrofobiei, fiind aici, într-un grup restrîns de interactivi, forma unor discursii și discursuri filosofice...

Cu numai cîteva personaje, Nicolae Boghian reușește să creeze un roman inteligent, surprinzător de sigur, în care, în apropierea și o avalanșă de cărămizi care-l va fi fatală. Cel mai complex personaj al cărții, Paul Damian, va aduce în text, ca urmare a unor explorări...

„Stare de ecou”, cu finalul său natural — supraviețuitorilor vii pînă la urmă salvai — este o încercare reușită de plasticizare a unor stări oarecum abstracte, autorul urmîrind și reușind a crea o corespondență viabilă, în formă plasticizată, între spațiul și materie, folosit întru atingerea scopului faptului real, nud, neînțeles.

Adrian Dafir

* Nicolae Boghian: „Stare de ecou”, Editura Militară, 1986.

Relația text-lectură (II) reia problema conceptului de text folcloric, pornind de la cîteva repere din teoria generală a textului, remarcîndu-se nu o dată „imprescizia terminologică existentă încă în cîmpul folcloristicii”.

„Lectura textului folcloric” este o lucrare de sinteză, care se structurează al treilea capitol al lucrării, Finalitate și diversitate în interpretarea folclorului, partea cea mai extinsă, cea mai originală și valoroasă a întregii lucrări. El întreprinde aici o clasificare descriptivă și analitică privind lectura textului folcloric din interior, de către in-siders. Pe un spațiu relativ întins este pusă în valoare, legătura profundă a literaturii culte cu creația populară („piatra sa de temelie”), raportul dintre cultura „majoră” și cea „minoră” (Blaga), substratul folcloric, absorbția elementelor etno-folclorice, cu site cîvinte direcția majoră de modernizare a tradiției pe care înaintea și azi literatura română, ilustrată de Nicolae Constantinescu prin cîteva analize domne de interes...

În totul, lucrarea lui Nicolae Constantinescu reduce în discuție complicate probleme de profunzime privind lectura textului folcloric, limitele, neajunsurile și riscurile acestora. Dacă teoreticianul e încă nedepășit de metode și limbaj experimental, de un rebarbativ efect reverberant, analișul se anunță original cu aplomb, aplicativ cu măsură, inventiv cu dexteritate.

Z. Cărlucea

* Nicolae Constantinescu: „Lectura textului folcloric”, Editura „Minerva”, 1986.

ion n. dumitrescu

Cresc in salbă cuvintele noastre

Cresc in salbă cuvintele noastre - flori veghe a limbii, așa cum ar fi cind se cuvine Brezda sfîntă a gliei...

Fluviu ce curge prin matca vremii Ca sufletul, pe care îl indeamnă mereu...

Așa cum in noi îți regăsești, Patrie, amintirile Căci noi și-am păstrat balade și doine și sirbe...

Prin lentile

Prin lume - oameni de toate felurile, Prin mii de lentile caută să deslușească...

Umbrele se risipesc in adincuri Ca să se-nalțe, altele, dimineața.

Copacii adună ploile-n rădăcine, Seve pentru nervurile frunzelor foșnoitoare...

Ca să se imprăștie și in luceluri și in glicine, Alina unei ireci, și sub pleoape...

Și am visat rădăcinile Din fibrele adincurilor Din furtunile care au fost și-or să mai fie...

Ei se bucură de nemurirea ce crește in noi, oasele străbunilor de frunzele lor sint...

Prin ierburii găsești și prin aburul primăverilor, ca și munții înalți fîntini către cer, către vis...

Luminoase podșuri le așteaptă căderea - alți stejari lângă vechii stejari; Ce deplîna și sfîntă e puterea...

Respirația ta, brazda pe care o-nțori in lumină, Bucuria ta ce te umple dintr-odată...

Aură Ninge... timpla floare a candelorii Desparte culmile de pe care cobor...

Draperii de zăpadă cu vuiet sonor, Cîntă zăpada parcă din cioburi sportive...

Și totuși de-ar fi numai vis - rădu nu mi-ar pare.

de aici ai putea începe. Adică, de la relațiile cu lumea in vremea in care a merge la doamna Gerda...

„Mergem la doamna Gerda”. „Vin să te iau la prinz la madam Gerda”. „După ce venim de la Gerda...”

in asa fel incit să poți vedea oamenii trecind pe stradă. Intr-o tăcere la fel de cuvinoasă se auzeau...

Spune: Sint vremuri alt de îndepărtate incit habar n-aveam că e mai fin minte. Și nici măcar nu sint sigur că așa s-au intimplat...

mai tirziu, am văzut cupa unui excavator muscand din peretele unei clădiri, ridicind un nor de praf gălbui...

De fapt, aborescent din această imagine a pensuni ar putea crește, mai tirziu, zilele lungi (indeosebi cele de toamnă cînd plouă și orășelul este micat de ceață, tencuiala...)

Și apoi, întotdeauna: nu se moare de dor de jale, de durere, de trecerea vremii, ci dintr-un banal guturai, de-o apendicită neopărată la vreme...

„Toate pinzele sus” Poate că dragostea mea pentru romanul lui Radu Tudoran vine din a-mintirea patimii cu care l-am devalorizat...

Existența voastră există doar in egala existență a amintirilor mele de acum, a cuvintelor mele (care au sau nu puterea de a vă face să trăiți mai intens pe voi înșivă...)

Contaminare: ultima zi de școală generală și ultima zi de liceu, plus lecturile din clasici marxism-leninismului...

Figura latei: ultima zi de școală (mina pe umărul meu, gîndul bruce îndreptat spre Caterina, luncind, bin înțeleși, către mental-cadru...

teatru În spațiul realității Un titlu cu semnificații ambigue, trădînd intenția Gabrielei Adameșteanu de a aduce la lumină o suită de cazuri...

film «Toate pinzele sus» Poate că dragostea mea pentru romanul lui Radu Tudoran vine din a-mintirea patimii cu care l-am devalorizat...

Existența voastră există doar in egala existență a amintirilor mele de acum, a cuvintelor mele (care au sau nu puterea de a vă face să trăiți mai intens pe voi înșivă...)

Existența voastră există doar in egala existență a amintirilor mele de acum, a cuvintelor mele (care au sau nu puterea de a vă face să trăiți mai intens pe voi înșivă...)

Contaminare: ultima zi de școală generală și ultima zi de liceu, plus lecturile din clasici marxism-leninismului...

Figura latei: ultima zi de școală (mina pe umărul meu, gîndul bruce îndreptat spre Caterina, luncind, bin înțeleși, către mental-cadru...

Contaminare: ultima zi de școală generală și ultima zi de liceu, plus lecturile din clasici marxism-leninismului...

Figura latei: ultima zi de școală (mina pe umărul meu, gîndul bruce îndreptat spre Caterina, luncind, bin înțeleși, către mental-cadru...

Contaminare: ultima zi de școală generală și ultima zi de liceu, plus lecturile din clasici marxism-leninismului...

Contaminare: ultima zi de școală generală și ultima zi de liceu, plus lecturile din clasici marxism-leninismului...

Odă nechezată

- 1. Către seară, iarba răcoarește; himere umbli dealul, cu adiere; mirează, ca a singelui de pește...

ZALMOKSIIILE

Rodul — pământului

- 1. Am intrat în pădurea june împărat, călare am umblat-o-n cunoștință și cu întimplare, argintul minții m-am strecurat, în luminoasa ta strecurătoare...

Ion Gheorghe

cu brațe lungi de umbre; vremurile și le lasă cu apăsare pe tații mândri; însemnat-ai trupul meu cu toate semnele...

- 3. Tinde astăzi ramul de pe-acei tărîm, iedul nostru să-l zburdăm; să ne tirim șarpele care-ntră buzze, ghiocel poartă...

Pe munte

- 1. Doamne, munte pus-ai mie sub picioare, vâd, turmele jos, cu ugerii pe rod, berbecii etate și oile fecioare...

Tulburarea lui Atalchetas

- 1. Zalmoksis, început-am să plecăm toate, cu toți; s-a-mbolnăvit pământul sub cetății vatra de sub casă, glia de sub pom...

Instrumenturile tale

- 1. Aduc Zalmoksis, arborii din veac adinc al pădurii, rugul serii întocmim; al arsurii fum înmiresmat către tine urc;

O GAROAFĂ ROȘIE

Urmare din pag. 1

tența poporului român. Existența unui popor însă nu se discută, ci se afirmă... Acuzăm, în fața lumii civilizate sistemul asupritor care tinde să ne răpăsoasă...

ramures, statuia a trecut printr-o adevărată odisee. În urma odiosului Dictat de la Viena, din 30 august 1940, autotriștii horthyste au sosit...

statuia ostasului român eliberator ce poartă cu nădejde în mini Tricolorul României. Și astfel, în acest an, de profundă redefinire națională...

Cintec pentru micul prinț

Nepotelului meu Nichteia, cu prilejul venirii sale pe lume.

Ale-și zoriți bun și aștri și prietnică Ursula micul Prinț cu ochi albaștri și cu nume scump: Nichteia!

Fie-l doar norocul tată ca în veghea dulcei mume caloa vîlci s-o străbată fericiți prin astă lume!

Plază-Rea să nu-l ajungă, soarta flori în drum i-aștearnă,

că-l născut în cea mai lungă noaptea, sub veșmint de iarnă,

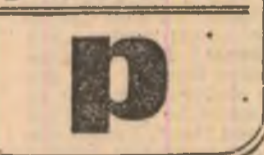
cind, cu stele în corițe, Căprioară urcă-n zodie și în brazi ară luminițe lingă poletii roșii.

Dele-l munții vecii țării! șolmi — aripă să-l deie! Cerul lui mereu să fie arcuți de cerubele!

Piinea țării ml-i hrănească! Ceroatească-i riul-ramul! Și să crească, să-și lubească Mama, Patria și Neamul!

Victor Tulbure

plastică

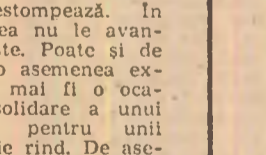

Salonul municipal

Nu este o întreprindere dintre cele mai simple încercarea de a distinge pe simțele unei manifestări colective de amploarea salonului municipal...

este că optinea pentru figurativ predomină expoziția și nu doar o dată se transformă în veritabile pleoedarii. De la Sorin Ionescu, Eremia Profeta și Coca Mețianu, la Anghel Neagu...

muzică

Creație lirică

simptomată realitatea că o sumă de nume consacrate se estompează. În mod vizibil, vechitătatea nu le avantajează și nu le presere. Poate și de unde participarea la o asemenea expoziție...

Drama muzicală populară Ion Vodă ocupă un loc specific în peisajul compozitiv românesc. deja titlu făcându-ne să intuim caracteristicile principale ale acestui remarcabil opus.

idealizări de domitor ci al unui om „din carne și oase”, expus slabiciunilor și greșelilor dar și profund conștient de faptul că numai în popor există acea nespierătoare sevă care asigură existența neîntreruptă a ființei noastre etnice...

Mihail Pelin

lui George Teodorescu fiind „reconstituită” de Vasile Calomfirescu, în decorurile și costumele lui Toni Gheorghid, „adaplate scenografic” de Roland Laub. Nu cred că e oportun să insistăm asupra calității ideii...

Viorel Crețu

Nicolae (Milescu) Spatarul

FAPTE CONTROVERSATE (II)

ea ar explica mai bine, intr-o alta...

si totusi datele cuprinse in ea se pare ca nu au intrat definitiv cu deosebita...

este necesar sa trecem in revista unele controverse privind opera...

lui „Milescu” drept traducator al Mintuirii pacatoilor...

Cu toate acestea, i s-a atribuit in ultimul sfert de veac...

Dar, fara nici o indoiala, cea mai interesanta dintre atributiile...

urmă — sau va fi — in folosul mai bune...

idealitate a dorintelor) se dovedeste a fi impasibilă...

mul întoarceți spre Țările Române! se închidese...

Se poate, desigur, glosa mult și bine pe marginea...

Stefan S. Gorovei

Intervenția sa in cadrul aceluiași simpozion...

Nobil insemn al dăruirii

Urmare din pag. 1

acestul Om de frunte al țării, tovarășul Elena Ceaușescu...

lupta antifascistă, la revoluția de eliberare socială...

Sint propoziții pe care toți cel care își aduc...

Făclia școlii, făclia Unirii

Urmare din pag. 1

retinând promisiunea făcută într-una din...

Pledind pentru o educație patriotică unitară...

Zelul stoinicului de la Iași în privința...

Iulian Neacșu

Aristia intrase și ea, brusc, in lumea celor...

Interesindu-se în mod deosebit de cursul de...

părtașe se simte prost și o ia spre casă...

III. Rolul imortal al umbrei în mișcarea de...

George Alboiu

IV. Inții, ciocârlița a sălbat din porumbiste...

Dosen de Dumitru Gheorghiu

Dialogul imposibil

Urmare din pag. 1

idealitate a dorintelor) se dovedeste a fi impasibilă...

pildă, De-aș avea, am văzut că iubirea reprezintă...

în alt loc, monologul se impune ca urmare a...

„Si totuși, o singură dată, în Călin, file de...

Deși misoginismul eminescian, efect al...

Cu urmare a acestei imposibilități obiective...

Deși misoginismul eminescian, efect al...

CONFABULE

Un țaran trece strada

nu se simțea singur și, dacă se gîndea...

CUMPÂNĂ

Așchii

I. Am privit, zilele acestea, la televizor...

II. Inți aminte de un basm. Făt-Frumos...

